

ANDREA REMÉNYI

Pázmány Péter Catholic University and
Collegium Budapest Institute for Advanced Study
Hungary

**On the representation of 20th century
dictatorships in foreign language
coursebooks in Hungary**

MitOst Symposium, May 26-28, 2011

Overview

Data collection method

Examples:

- 1952 English
- 1965 Hungarian (with translation)
- 1969 German
- 1979 Hungarian (with translation)
- 1994 Hungarian (with translation)
- today: English (international)

Conclusion

1952

Study, study, study! There are some boys and girls in our form who have bad marks. I want to help them and many of you can help them too..." And he goes on.

— Come, boys, it's getting late. Let us decorate the DISZ-room now. Where's Joseph? Let him go and buy some red paper for the slogans.

— Oh, let me go and buy it, — one of the girls says.

Anne comes in. Margaret asks her to put Comrade Stalin's new portrait on the wall.

— Here's the red paper for the slogans. What slogans do you want to put on the walls?

— Where's yesterday's "Szabad Nép" with the slogans for November 7th?

— Mary has it. Read them, Mary.

— Listen, — Mary says, — here is one: "Long Live the Great October Socialist Revolution!" and here are some others: "Long Live our Great Leaders!" — "Long Live Comrade Rákosi!"

Szabó (1952): *Angol nyelvkönyv*, p. 144

Szakszervezeti kongresszus

— Érkezés —

- Budapest, Keleti pályaudvar!
- Hány óra van?
- Fél tíz. Már itt van a vonat.
- Mennyi ember van itt: utasok, hordárok, vasutasok!
- Nini! Ott vannak a magyar szaktársak!
- Kovács József vas munkás vagyok. Ezek az emberek itt jobbra bányászok és balra textilmunkások. Ti vas munkások vagytok, vagy bányászok?

1965

Trade union congress

— Arrival —

- Budapest, Keleti railway station!
- What's the time?
- Half past nine. The train is here.
- There are so many people here: passengers, porters, railway workers!
- See, the Hungarian colleagues are over there!
- I am József Kovács steelworker. These people on my right are miners, on my left textile workers. Are you steel workers or miners?

Bánhidi et al. (1965): *Learn Hungarian*, p. 71 – still in print in the 1990s

1969

P: Bist du noch kein Mitglied eurer Jugendorganisation?

S: Bisher war ich Pionier, erst vom Herbst an trete ich in die „Freie Deutsche Jugend“ ein. Wie heißt bei euch in Ungarn die Jugendorganisation?

P: Die Abkürzung ihres Namens ist KISZ, das heißt: Kommunistischer Jugendverband.

S: Und bist du schon Mitglied eures Verbandes?

P: Nein. Wer noch nicht vierzehn Jahre alt ist, kann nur Mitglied der Pionierorganisation sein. Bei Schülern ist es so, daß wir in der Grundschule Pioniere, und von der ersten Klasse des Gymnasiums an Mitglieder des KISZ sein können.

S: Treten die Jungen und die Mädchen bei euch freiwillig in die Jugendorganisation ein?

P: Ja, aber die überwiegende Mehrheit der Schüler, Berufsschüler und werktätigen Jungen und Mädchen ist in den Reihen der Organisation.

S: Dort kommt Maria, die Tochter eines Freundes meiner Eltern, in FDJ-Kleidung. Guten Tag, Maria!

Maria: Guten Tag, Walter!

S: Erlaube mir, dir meinen ungarischen Freund vorzustellen!

P: Mein Name ist Peter Kovács.

Maria: Angenehm, ich bin Maria Eiler.

S: Wohin gehst du, Maria?

Maria: Wir haben um vier eine Versammlung. Ein Abgeordneter hält einen Vortrag über die Arbeit der Volkskammer, über das System der Volksvertretung und über die Verwaltung und Rechtspflege in unserem Staat.

Siptár (1969):
Német nyelvkönyv, p. 145

Reggeltől estig

Ma péntek van. Nyolc órakor előadás van az egyetemen. A Budapesti Műszaki Egyetem hallgatója vagyok. Anyám munkásnő, az egyik budapesti papírgyárban dolgozik. Nehéz munkája van, de soha sem mondja, hogy fáradt. Mindennap korán reggel kel fel, és későn fekszik le. A gyárban reggel nyolctól délután négyig tart a munka. Nemcsak a munkahelyén, hanem otthon is sokat dolgozik. Reggel takarít, vásárol. Délután mos vagy vacsorát készít. Mindennap van valamilyen házi munkája.

Én keveset dolgozom otthon. Anyám azt mondja: „A te feladatod a tanulás, most én dolgozom. Az egyetemi évek után majd te dolgozol, akkor én pihenek.”

Minden reggel hat órakor kelek fel. Kimegyek a fürdőszobába és mosakodom. Hét órakor a konyhában reggelizünk, fél nyolckor indulok az egyetemre. Autóbuszon megyek. Ebben az időben sok ember utazik a munkahelyére. Ma reggel nyolctól tizenkettőig előadásokat hallgatunk. Tizenkettő és egy óra között az egyetem éttermében ebédelek. Ebéd után kémiai gyakorlat van a laboratóriumban. Ez délután négyig tart. Négy órakor egy kisfiúhoz sietek, akit matematikára és fizikára tanítok. Minden hónapban ezer forintot kapok a szüleitől. Ez a pénz és az ösztöndíjam elég mindenre: könyvekre, cigarettára, mozira. Anyámtól soha sem kérek pénzt.

Hat óra előtt Vera, a barátnőm vár. Moziba megyünk. A mozi műsorán egy új magyar film van. Az előadás után sétálunk. Iszunk valahol egy kávét, és beszélgetünk. Késő este indulunk haza. Verát a házukig kísérem.

Tizenegy órakor érkezem haza. Amikor belépek a lakásba, anyám a televíziót nézi. A vacsorám az asztalon van. Vacsora után beszélgetünk. Holnap nem kelünk fel korán. Anyám szombaton nem dolgozik, az egyetemen sincs előadás. Vidékre utazunk a nagyanyámhoz. Vasárnap este jövünk haza.

1979

... My mother is a factory worker, working in a paper factory. Her job is hard, but she never says she is tired. Every day she gets up early, and goes to bed late... She works a lot not only at her workplace but also at home....

... I'm a student, I don't work a lot at home. My mom says: „Your task is to study, and mine is to work.”....

Erdős et al. (1979):

Színes magyar nyelvkönyv, p. 244

HATVANADIK LECKE

Választási beszéd egy képzelt köztársaságban (1)

- 1 Tisztelt választók! Hölgyeim és uraim! (1) (2)
- 2 Szeptember 10-én, vasárnap, választás lesz hazánkban!
- 3 Új képviselők kerülnek a Parlamentbe, új kormány fogja vezetni az országot. (2) (3)
- 4 Kérem önöket, szavazzanak az A pártra és ne a B-re. (2)
- 5 Ők sokat ígérnek; de keveset tesznek az emberekért.
- 6 Tudják, hogy pártunk, az A párt, nagy eredményeket ért el az elmúlt négy évben. (1)
- 7 Új bölcsőde és óvoda épült ebben a kerületben a mi pártunknak köszönhetően. (4) (5)
- 8 A következő években folytatjuk eddigi politikánkat: uszodát, sportpályát és parkokat kapnak a kerület lakói. (2) (4) (5)
- 9 Jelszavaink nem változtak: Éljen a béke, a biztonság, a leszerelés.
- 10 Nem akarunk háborút. Azt szeretnénk, ha mindenki boldog és szabad lenne.

ANMERKUNGEN

- 1 *Képzelt* ist das Partizip Perfekt von *képzelt* "erfinden", *tisztelt* ist das von *tisztel* "respektieren, ehren", *elmúlt* das von *elmúlt(ik)* "vergehen, verlaufen".
- 2 *Választó*, *képviselő*, *lakó*, *következő* sind Formen des Partizip Präsens. Sie haben sie sicher erkannt. Lesen Sie auch Absatz 3 der sechshundfünfzigsten Lektion.
- 3 *Kerül* bedeutet nicht nur "kosten". Hier bedeutet es "sich wiederfinden".

SECHZIGSTE LEKTION

Wahlrede in einer erfundenen Republik

- 1 Liebe (geehrte) Wähler! Meine Damen und Herren!
- 2 Am Sonntag, den 10. September werden in unserem Vaterland Wahlen stattfinden (sein).
- 3 Neue Abgeordnete werden ins Parlament kommen, eine neue Regierung wird das Land leiten.
- 4 Ich bitte Sie, für die Partei A zu stimmen und nicht für die [Partei] B.
- 5 Sie versprechen viel, aber [sie] tun wenig für die Leute.
- 6 Sie wissen, daß unsere Partei, die Partei A, in den vier letzten Jahren gute (große) Resultate erzielt hat.
- 7 Es ist unserer Partei zu verdanken, daß (dank unserer Partei ...) eine neue Krippe und ein [neuer] Kindergarten in diesem Viertel gebaut worden sind.
- 8 [Im Laufe] der kommenden Jahre (folgenden) werden wir unsere bisherige Politik weiterführen: die Bewohner [unseres] Viertels werden ein Schwimmbad bekommen, ein Sportstadion und Parkanlagen.
- 9 Unsere Schlagworte haben sich nicht geändert: es lebe der Frieden, die Sicherheit, die Abrüstung.
- 10 Wir wollen keinen Krieg. Wir möchten, daß alle glücklich und frei sind (wären).

ANMERKUNGEN

- 4 *Bölcsőde*, *óvoda*, *uszoda*. Sie haben bemerkt, daß es um Begriffe geht, die einen Ort bezeichnen, an dem verschiedene Handlungen ablaufen. *-dal* *-de* ist ein Suffix, das im XIX. Jahrhundert von den "Reformern" der ungarischen Sprache erfunden wurde. Es ist lange Zeit umstritten gewesen, bevor es für manche Begriffe angenommen wurde: *iroda* (Büro), *nyomda* (Druckerei), *szálloda* (Hotel), *cukrászda* (Konditorei).
- 5 Das Wort *kerület* bedeutet in Wirklichkeit "Stadtbezirk". Aber da dieser Begriff so häufig gebraucht wird, übersetzen wir ihn durch "Viertel", das im Deutschen genauso geläufig ist, wie *kerület* im Ungarischen.

PRACTICE

have/have got

- 1 Write the sentences again, using the correct form of *have got*.
- 1 London has a lot of parks.
London's got a lot of parks.
 - 2 I don't have much money.
I haven't got much money.
 - 3 I have a lot of homework tonight.
 - 4 Do you have any homework?
 - 5 Our school has a good library, but it doesn't have many computers.
 - 6 My parents have a new DVD player.
 - 7 Does your sister have a boyfriend?
 - 8 I don't have a problem with this exercise.

I've got more than you!

- 2 Work with a partner. You are both famous film stars. Ask and answer questions to find out who is richer!

Student A
Go to p149.

Student B
Go to p151.

*I've got five boats.
How many have you got?*

PARADISE ISLANDS

Superlative adjectives

1

Coral Club Resort

Barbados, Caribbean Sea

- Built in 1952
- 85 rooms
- \$420 to \$710 a night
- one bar and restaurant, swimming pool
- 40-minute taxi ride from airport

2

Palm Hotel Reso

Maldives, Indian Ocean

- Built in 1998
- 98 rooms
- \$200 to \$600 a night
- two bars and two restaura
- 50-minute boat ride from airport

Soars– Soars (2007): *New Headway elementary*, p. 76

Thank you!

remenyi@colbud.hu

<http://remenyi.andrea.btk.ppke.hu>

References

Bánhidý, Zoltán – Jókay, Zoltán – Szabó, Dénes (1965): *Learn Hungarian*. Budapest: Kultúra Könyvkiadó.

Erdős, József – Kozma Endre – Prileszky, Csilla – Uhrman György (1979): *Színes magyar nyelvkönyv I*. Budapest: Tankönyvkiadó.

Kassai, Georges – Szende, Tamás (1994): *Ungarisch ohne Mühe*. Chennevieres-sur-Marnes: Assimil.

Siptár Ernő (1979): *Német nyelvkönyv (haladóknak)*. Budapest: Tankönyvkiadó.

Soars, John – Soars, Liz (2007): *New Headway elementary: Student's book*. 3rd ed. Oxford: Oxford University Press.